Raadsvergadering van 24 januari 2023 **Agendapunt 7**

Onderwerp: Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2024-2027

Schiermonnikoog, 10 januari 2023

Aan de Gemeenteraad,

Advies

Geen zienswijze over de kaderbrief 2024-2027 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân, benadrukkend dat scenario 3, zoals beschreven in de aanbiedingsbrief, in de begroting 2024 verder wordt uitgewerkt.

Inleiding

De Kaderbrief staat net als vorig jaar in het teken van onzekerheden als gevolg van de coronacrisis, de opvang van ontheemden uit Oekraïne ende crisis noodopvang. Behalve deze extra inzet zijn er meer landelijke ontwikkelingen die de organisatie raken. Denk hierbij aan de invoering van de Omgevingswet, de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en de discussie rondom taakdifferentiatie bij de brandweer. Dit maakt het erg moeilijk om vooruit te kijken. De ontwikkelingen rondom de landelijke ontwikkelingen worden door de Veiligheidsregio Fryslân nauwgezet gevolgd.

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Veiligheidsregio Fryslân adviseert om in te stemmen met de keuze voor scenario 3, waarmee recht wordt gedaan aan de huidige extreme omstandigheden.

Argumenten

1.1 De indexatie staat ter discussie.

De kaderbrief 2024-2027 is besproken in de bestuurscommissie Veiligheid en Gezondheid en het DB. Over de indexatie van 14,5% voor de materiële kosten is uitgebreid gediscussieerd. In de huidige systematiek is de indexering gebaseerd op de Consumentenprijsindex (CPI), conform bestuurlijke afspraken. De afgelopen jaren heeft dit geen problemen opgeleverd, omdat de CPI vrijwel gelijk was aan de compensatie die gemeenten ontvingen uit het gemeentefonds.
Er is nu echter sprake van een zeer hoog inflatiepercentage en het is niet bekend in hoeverre gemeenten worden gecompenseerd voor de huidige inflatie.

Naar aanleiding van de discussie heeft VRF in de aanbiedingsbrief alternatieven in beeld gebracht voor de indexering van de materiële kosten. De huidige afspraak met betrekking tot de werkelijke looncompensatie blijft gehandhaafd.

Bij de behandeling van de begroting 2023 VRF is er ook gediscussieerd over de gehanteerde index die ten grondslag ligt aan de indexatie van de materiële kosten. Uitkomst was dat in opdracht van het bestuur momenteel een evaluatie wordt uitgevoerd over de te hanteren index. De uitkomsten van deze evaluatie worden in het eerste halfjaar van 2023 verwacht.

1.2 De kaderbrief is gebaseerd op de huidige bestuurlijke afspraken.

De bestuurlijke afspraak om de materiële kosten te indexeren op basis van de CPI over de maand november voorafgaand aan het begrotingsjaar is vastgelegd in de financiële verordening van VRF. De financiële verordening is vastgesteld door het algemeen bestuur (AB). Hier kan alleen van worden afgeweken als het AB hierover een besluit neemt. Omdat het AB nog geen besluit heeft genomen om af te wijken van de bestuurlijke afspraken is de kaderbrief opgesteld op basis van de huidige afspraken.

1.3 De raad is bevoegd een zienswijze over het financieel kader in te dienen.

VRF komt met het voorstel om scenario 3 uit te laten werken in de begroting 2024. Hiermee komt VRF tegemoet aan de volgende bezwaren:
Het is niet reëel om de materiële kosten op dit moment voor 2024 en verdere jaren al met 14,5% te verhogen. Het zijn momenteel financieel ingewikkelde en onzekere tijden. Het is lastig om ver vooruit te kijken, de onzekerheid wat de werkelijke indexatie voor de toekomst zal zijn is erg groot. Er bestaat grote onzekerheid over de compensatie in het gemeentefonds.

Door voor de indexering materiële kosten bij de begroting 2024 eerst 8% door te berekenen en achteraf te verrekenen op basis van de werkelijke loonprijscompensatie wordt ook niemand bevoordeeld of benadeeld. Het geeft gemeenten de zekerheid dat deze autonome ontwikkeling wordt gecompenseerd en VRF wordt door de gemeenten gecompenseerd voor de werkelijke indexatie. Daarom wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen onder voorwaarde dat scenario 3, zoals beschreven in de aanbiedingsbrief, in de begroting 2024 verder wordt uitgewerkt.

Financiële toelichting

Het DB adviseert om scenario 3 te gebruiken om de onzekere tijden behapbaar te houden Dit scenario zou betekenen dat de uitbreiding van het financieel kader in plaats van de eerdergenoemde € 4,5 miljoen voorlopig wordt beperkt tot € 2,7 miljoen. Zie de volgende tabel:

	Voorliggend kader	Scenario 3	Verschil
Loonontwikkelingen ‘24	1.110	1.110	-
Prijsontwikkelingen ‘24	3.446	1.617	1.829
Totaal effect indexaties	**4.556**	**2.727**	**1.829**
Voorlopige uitbreiding kader	**6,4%**	**4,0%**	

Dit scenario kent een aantal praktische oplossingen:

- Het probleem wordt gedeeld tussen gemeenten en de Veiligheidsregio.
- Veiligheidsregio Fryslân committeert zich aan een inspanningsverplichting om kritisch te blijven kijken naar de eigen organisatie.
- De uiteindelijke verrekening is na de evaluatie gelijk aan de werkelijke loonprijscompensatie die gemeenten via het gemeentefonds over de jaren 2022, 2023 en 2024 ontvangen.
- Met de indexatie van 8% is getracht om de ontwikkeling van het gemeentefonds zo goed mogelijk in te schatten, en zo het risico van verrekenen voor zowel gemeenten als Veiligheidsregio Fryslân te beperken.

Financieel kader 2024-2027
Het meerjarig financieel kader vormt de basis voor de op te stellen begroting. De beleidsmatige en autonome financiële ontwikkelingen leiden tot onderstaand kader:

Kader 2024-2027 (x €1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Gemeentelijke bijdrage 2024	**75.695**	**77.974**	**79.768**	**81.619**
Structureel				
Nu niet zwanger	165	171	178	185
Beleidsadvisering preventie	111	116	120	125
Totaal beleidsontwikkelingen 2024-2027	*276*	*287*	*298*	*310*
Cao: loonontwikkeling incl. werkgeverslasten	1.110	2.026	2.909	3.847
Cpi: structureel 2,0% (voorlopig '24 14,5%)	3.446	3.855	4.029	4.192
Totaal autonome ontwikkelingen 2024-2027	*4.556*	*5.881*	*6.939*	*8.038*
Totaal effecten 2024-2027	*4.831*	*6.168*	*7.237*	*8.348*
Procentuele ontwikkeling	6,4%	7,9%	9,1%	10,2%
Gemeentelijke bijdrage	**80.526**	**84.142**	**87.005**	**89.967**

<u>Beleidsontwikkelingen</u>
Nu niet zwanger
Het programma Nu Niet Zwanger is een voorbeeld van preventieve inzet. Er wordt ondersteuning en zorg op maat geboden aan mensen in de vruchtbare leeftijd. Daarmee worden zoveel mogelijk onbedoelde zwangerschappen voorkomen. De structurele kosten bedragen vanaf 2024 € 165.000 per jaar.

Beleidsadvisering preventie
In de GGD Meerjarenkoers hebben gemeenten de GGD gevraagd een stevigere rol te pakken als regisseur en adviseur in de preventieketen. De diverse landelijke regelingen zoals het IZA, GALA en SPUK vragen om meer coördinatie en afstemming. Ook de verschillende (zorg-)programma's binnen Friesland vragen om een zorgvuldige analyse en advies voor de gemeente. Hiervoor wil VRF de capaciteit op strategische beleidsadvisering voor Friesland vergroten, naast de lokale beleidsadviseur binnen de regio/gemeente. Hiervoor worden vanaf 2024 middelen gevraagd (1 fte: € 111.000).

<u>Autonome ontwikkelingen</u>
CAO Loonontwikkeling incl. werkgeverslasten
De huidige cao loopt tot 1 januari 2023. Er is nog geen nieuwe cao. De indexering van de loonkosten die is aangegeven in de septembercirculaire van het gemeentefonds is het uitgangspunt voor deze kaderbrief.
In de begroting 2023 was de Veiligheidsregio uitgegaan van indexering van 2,1% voor 2024 en voor de jaren daarna 2,4%. Nu blijkt dat de indexering voor 2024 4,2% bedraagt, voor 2025 4,1% en 3,9% voor 2026 en 2027. Dit leidt tot een verhoging van de kosten.

CPI structureel 2% (voorlopig '24 op 14,5%)
De indexering voor de materiële kosten is gebaseerd op de CPI over de maand november voorafgaand aan het begrotingsjaar. De CPI over november 2022 is nog niet bekend. Daarom wordt in de kaderbrief voor het jaar 2024 uitgegaan van de laatst bekende CPI (september 2022): 14,5%. Voor 2025 wordt uitgegaan van een indexering voor materiële kosten van 2,5%, gevolgd door 2,0% per jaar vanaf 2026.

De verhoging van de bijdrage bedraagt voor een klein deel beleidsontwikkelingen (circa € 21.000). De rest bedraagt autonome ontwikkelingen. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de compensatie van de autonome ontwikkelingen. Dit is afhankelijk van de besluitvorming en de ontwikkeling van de indexatie. Als het AB instemt met de kaderbrief en uitwerking van scenario 3 moeten er ook afspraken gemaakt worden hoe er verrekend gaat worden als de indexatie van VRF afwijkt van het gemeentefonds. Dit wordt meegenomen bij de uitwerking in de begroting 2024.

Communicatie

Indien het besluit komt een zienswijze op de kaderbrief aan te leveren, dient deze uiterlijk 2 februari 2023 te zijn ingediend. De input wordt vervolgens verwerkt in een voorstel aan het algemeen bestuur. Deze stelt de kaderbrief vast in de vergadering van 9 maart 2023.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,

de secretaris,	de burgemeester,
R. Thedinga	I. van Gent

Bijlagen

- aanbiedingsbrief zienswijze Kaderbrief 2024 – 2027
- Kaderbrief 2024 – 2027